

**Leo Messi trains every day –
opisujemy codzienne życie
niecodziennych osób**

Natalia Tengowska

Scenariusz lekcji

**Poradnik metodyczny do języka angielskiego
dla II etapu edukacyjnego wprowadzanego jako I język obcy w klasach
IV–VIII SP oraz jako II język obcy w klasach VII–VIII SP**

opracowany w ramach projektu:

**„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego
i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów
oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Renata Rychlicka
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Przedmiot:

język angielski

Poziom edukacyjny:

szkoła podstawowa, wariant II.1 podstawy programowej

Temat zajęć:

Leo Messi trains every day – opisujemy codzienne życie niecodziennych osób

Klasa, czas trwania zajęć:

IV, 45 minut

Cele ogólne:

- rozwijanie i utrwalanie słownictwa związanego z czynnościami dnia codziennego,
- doskonalenie umiejętności czytania (*sight words*),
- doskonalenie umiejętności mówienia,
- wspieranie aktywności językowej uczniów w języku obcym,
- rozwijanie umiejętności tworzenia mapy myśli,
- rozwijanie umiejętności opisu dnia codziennego swojego idola,
- rozwijanie umiejętności kreatywnego myślenia, pracy w zespole,
- rozwijanie umiejętności koncentracji oraz motywacji do pracy.

Cele operacyjne**Uczeń:**

- reaguje na polecenia i pytania nauczyciela, udzielając odpowiedzi,
- potrafi przeczytać przynajmniej 4 słowa – *sight words*,
- potrafi pracować metodą burzy mózgów,
- potrafi pracować w zespole, dzieląc się zadaniami,
- potrafi wyszukać informacje, oglądając filmik,
- potrafi powtórzyć wyrazy, dbając o poprawną wymowę,
- zna słownictwo związane z czynnościami dnia codziennego,
- potrafi opisać swojego idola przynajmniej w 5 zdaniach.

Metody i techniki pracy:

- metoda naturalna,
- metody aktywizujące,
- praca z materiałem ilustracyjnym (czynności dnia codziennego),
- rozmowa,
- burza mózgów,
- mapa myśli,
- praca z materiałem wideo.

Formy pracy:

- praca indywidualna,
- praca z parach,

- praca w grupach,
- praca z całym zespołem klasowym.

Środki dydaktyczne:

- *sight words* – słowa w wersji papierowej lub elektronicznej,
- tablica interaktywna, laptop,
- karty obrazkowe (codzienna rutyna), karty obrazkowe w wersji elektronicznej dostępne na stronie onestopenglish.com,
- akcesoria papiernicze (zeszyty, kredki, mazaki itp.), wizerunki idoli,
- materiał wideo o Leo Messim,
- tabelka przygotowana w Google Slides.

Opis przebiegu zajęć

Część wstępna

Nauczyciel wita uczniów, pytając o ich samopoczucie i rozpoczyna lekcję od krótkiej rozgrzewki, która będzie polegała na czytaniu różnych słów najczęściej pojawiających się w języku angielskim – **sight words**. *Sight words* to słowa, które dziecko rozpoznaje wzrokowo, w całości, bez dzielenia na sylaby czy głoski. Przykładowe słowa, z podziałem na różne poziomy, można znaleźć na stronie sightwords.com. Nauczyciel wyświetla słowa na tablicy interaktywnej lub przygotowuje je w wersji papierowej i pokazuje dzieciom, stając przed nimi w klasie i zachęcając do przeczytania. Po zakończeniu zadania nauczyciel pokazuje uczniom karty obrazkowe przedstawiające czynności z życia codziennego (np. jedzenie śniadania, mycie zębów, ubieranie się itp.) i prosi dzieci o nazwanie czynności w języku angielskim oraz zachęca do odgadnięcia tematu zajęć. Nauczyciel podpowiada uczniom, że będą rozmawiać o codziennej rutynie różnych osób, między innymi ich idolów, ulubionych piłkarzy, aktorów itp.

Część właściwa

Nauczyciel zapisuje na tablicy hasło *daily routine* i prosi uczniów o dopisanie słów, zwrotów, które kojarzą im się z tematem lekcji. Uczniowie pracują w grupach lub w parach (w zależności od liczebności klasy), wykorzystując metodę burzy mózgów, zapisują odpowiedzi w języku angielskim w zeszytach w postaci mapy myśli. Mogą użyć kolorowych długopisów, kredek, a w przypadku gdy nie potrafią nazwać czynności, mogą ją narysować. Przykładowe odpowiedzi uczniów: *brush your teeth, go to sleep, do homework, play computer games, dance, have dinner, meet friends*.

Nauczyciel podchodzi do uczniów i w danych grupach, parach prosi o podzielenie się pomysłami, jednocześnie zadając różne pytania pomocnicze, np. *Do you meet your friends? Do you play computer games every day?* itp. Po krótkich rozmowach w grupach, nauczyciel pyta uczniów o ich ulubionych aktorów, sportowców, piosenkarzy i wyświetla na tablicy interaktywnej ich wizerunki. Zadaniem uczniów jest zastanowić się, co ich idole robią każdego dnia. Dobrym pomysłem jest podanie kilku przykładowych (celowo błędnych) zdań przez nauczyciela, np. *I think Leo Messi plays basketball every day*. Uczniowie reagują i odpowiadają indywidualnie: *No, Leo Messi plays football every day*. Na podstawie powyższego zdania nauczyciel omawia z uczniami zasady tworzenia czasu teraźniejszego Present Simple oraz dodawania końcówki -s do czasownika w 3. osobie liczby pojedynczej. Uczniowie tworzą zdania na podstawie przykładowego

rozkładu dnia Leo Messiego, który może pomóc uczniom w opisie (dostępny na stronie celebritydailyroutine.com) lub oglądają filmik o dniu Leo Messiego (dostępny w serwisie YouTube [A Day In The Life Of Messi](https://www.youtube.com/watch?v=A_Day_In_The_Life_Of_Messi)). W przypadku gdy w klasie kilka osób lubi tę samą osobę, można uczniów podzielić na odpowiednie grupy, w których uczniowie będą wspólnie opisywać daną postać, wykorzystując słownictwo powtórzone na początku lekcji.

Część podsumowująca

Jako podsumowanie zajęć nauczyciel wyświetla na tablicy interaktywnej bądź ekranie tabelkę z 9 polami (3×3), w której wpisuje zwroty z lekcji w języku polskim (*myć zęby, spotykać się z przyjaciółmi* itp.) – można ją przygotować za pomocą Google Slides. Zadaniem uczniów jest najpierw przetłumaczenie (nauczyciel zmienia tłumaczenie w tabelce), a następnie zapamiętanie zwrotów oraz miejsc, w których się znajdują. Nauczyciel prosi uczniów o zamknięcie oczu i w tym czasie usuwa jeden ze zwrotów. Uczniowie otwierają oczy i odgadują, co zniknęło. Zadanie można powtórzyć kilka razy, zwiększając trudność zadania poprzez usunięcie 2, 3 lub więcej zwrotów. Przed wyjściem z sali każdy uczeń mówi jedno zdanie o swoim idolu i stara się je zapamiętać do następnych zajęć, aby na początku kolejnej lekcji ponownie je powiedzieć w ramach powtórzenia.

Komentarz metodyczny

- Nauczyciel przeprowadzający lekcję według niniejszego scenariusza będzie miał możliwość wykorzystania różnych metod pracy, m.in. metody burzy mózgów, która bardzo angażuje uczniów, pobudza wyobraźnię. Tworzenie mapy myśli rozwija także kreatywność, inspirowanie dzieci do efektywnego uczenia się oraz jest adekwatne dla uczniów o różnych modalnościach (wzrokowiec, kinestetyk). Kolejną użytą metodą jest metoda naturalna – pośredniego uczenia się, gdy uczeń reaguje na pytania nauczyciela i udziela odpowiedzi, nawet jeśli nie są gramatycznie poprawne.
- W trakcie omawiania zasady dodawania końcówki *-s* w 3. osobie liczby pojedynczej w czasie teraźniejszym Present Simple, należy również pamiętać, iż w ramach kształcenia wczesnoszkolnego dzieci uczyły się niniejszego zagadnienia intuicyjnie, bardziej skupiając się na 1. osobie liczby pojedynczej *I*, natomiast w klasie IV uczniowie zaczynają szerzej patrzeć na otaczający ich świat i poznają również inne zaimki osobowe, między innymi *he, she, it*. Biorąc pod uwagę fakt, iż w klasie najprawdopodobniej znajdują się uczniowie o różnych stylach uczenia się (kinestetyk, słuchowiec, wzrokowiec), nauczyciel może zaproponować uczniom rymówkę, która pomoże im zapamiętać przedstawioną strukturę gramatyczną: „Pan (*he*), Pani (*she*) i pies (*it*) zawsze idą z «s»”.
- Niniejsza lekcja kształtuje także szereg kompetencji kluczowych: w zakresie przedsiębiorczości (rozwój wyobraźni, kreatywność w trakcie burzy mózgów oraz tworzenia mapy myśli), w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (umiejętność komunikowania się), w zakresie wielojęzyczności (zdolność rozumienia oraz tworzenia komunikatów mówionych, wyrażanie myśli, opinii na temat swojego idola, znajomość słownictwa), w zakresie umiejętności uczenia się (mapa myśli, koncentracja w trakcie ostatniego zadania).
- Dzięki regularnemu wykorzystywaniu *sight words* na lekcji umiejętność czytania oraz poprawnej wymowy u uczniów znacznie się poprawia. Warto także zapoznać się

z metodą Dolch Sight Words (zob. strona dolchword.net). Ponadto zaproponowane zadanie, w którym uczniowie opisują codzienną rutynę swojego idola, bardzo zachęca uczniów do mówienia i jest dodatkowym urozmaicheniem, a stres przed popełnieniem błędu zostaje zredukowany, gdyż uczniowie odnoszą się do swoich autentycznych zainteresowań. Nauczyciel powinien zgłębić wiedzę dotyczącą zainteresowań swoich uczniów, dlatego też przed realizacją lekcji powinien zapytać uczniów o ich idoli oraz hobby.

- Również wykorzystanie filmiku w trakcie zajęć jest dobrym sposobem na kształtowanie umiejętności słuchania ze zrozumieniem, motywuje uczniów do nauki oraz sprzyja rozwijaniu strategii samodzielnego uczenia się – po lekcji uczeń prawdopodobnie będzie chciał obejrzeć inne filmiki na temat swojego idola w języku angielskim.
- Zadanie z tabelką w części podsumowującej lekcję pobudza motywację oraz koncentrację uczniów i stanowi dużą zachętę do uczenia się słownictwa.
- W kwestii formy samooceny ucznia, nauczyciel może skorzystać z minutowego podsumowania, używając jednej z technik graficznych, jaką jest tarcza lub termometr – uczniowie zaznaczają, w jakim stopniu udało im się osiągnąć cel lekcji, czyli przede wszystkim na ile potrafią opisać dzień z życia swojego idola. W przypadku tarczy – im bliżej do 10, tym lepiej, natomiast w przypadku termometru – im więcej uczeń się nauczył, tym zaznacza wyższą temperaturę. Nauczyciel może przeprowadzić ten rodzaj oceny zajęć samodzielnie, po zakończeniu lekcji, porównując odpowiedzi uczniów ze swoimi. Uczniowie mogą dokonać oceny zajęć – w tym celu nauczyciel rozdaje im karteczki i prosi o narysowanie uśmiechniętej buźki (jeśli lekcja sprawiła im przyjemność), obojętnej buźki (jeśli nie mają zdania), smutnej buźki (jeśli lekcja im się nie podobała). Następnie nauczyciel zbiera karteczki, dokonuje analizy i na kolejnej lekcji omawia z uczniami poziom ich zadowolenia oraz ich spostrzeżenia.

Alternatywne sposoby przeprowadzenia lekcji

- W przypadku realizacji lekcji w trybie zdalnym należałoby wprowadzić kilka zmian. Zadanie, w którym nauczyciel pokazuje uczniom karty obrazkowe z czynnościami dnia codziennego, można zastąpić interaktywnymi kartami (dostępne na stronie onestopenenglish.com) lub pokazywać karty obrazkowe do kamery. W celu zastosowania burzy mózgów, a następnie wykonania mapy myśli nauczyciel powinien podzielić uczniów na zespoły, wykorzystując dostępne na platformach do nauczania zdalnego *breakout rooms*. Uczniowie mogą zapisywać swoje pomysły indywidualnie w zeszytach lub skorzystać z generatora map myśli dostępnego na stronie mindmup.com. Jako podsumowanie zajęć uczniowie zamiast zadania z tabelką i odgadywaniem brakujących słów mogą skorzystać z platformy LearningApps, rozwiązując zadanie, które polega na łączeniu słów z obrazkami przedstawiającymi czynności dnia codziennego.
- Alternatywą dla wyświetlania *sight words* na ekranie komputera bądź tablicy interaktywnej może być ich wydrukowanie w różnych formatach i rozdanie dzieciom indywidualnie do przeczytania. W celu jeszcze większej aktywizacji uczniów można przygotować różne gry z *sight words*. Pierwsza z nich to Kaboom – nauczyciel zapisuje *sight words* na patyczkach laryngologicznych lub paskach papieru i rozdaje uczniom do losowania. Reguły gry można znaleźć na stronie superbelfrzy.edu.pl. Druga gra to

Catch the fly, do której będą potrzebne łapki na muchy oraz *sight words* zapisane na karteczkach wyciętych w kształcie much (można do tego zaangażować dzieci, które same je przygotowują, np. w domu). Nauczyciel rozkłada karteczki-muchy na ławce, dzieci gromadzą się wokół niej, otrzymują łapki na muchy i słuchają, jakie słowo wypowie nauczyciel. Gdy tylko usłyszą słowo, uderzają łapką w dane słowo i zabierają karteczkę-muchę. Gra trwa tak długo, aż wszystkie karteczki zostaną odczytane.

Dostosowania do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

- Nauczyciel powinien formułować wszystkie instrukcje do ćwiczeń w jasny, krótki i głośny sposób.
- Jeśli w klasie znajduje się uczeń z dysleksją, dysgrafią, dysortografią lub dyspraksją, z pewnością zadanie z tworzeniem mapy myśli ułatwi mu zapamiętanie oraz skategoryzowanie słownictwa z lekcji.
- Uczeń z dysleksją, dysgrafią, dysortografią lub dyspraksją może spróbować przeczytać mniejszą liczbę *sight words*. Nauczyciel powinien dać mu więcej czasu, podając mu karty z *sight words* przed rozpoczęciem zadania.
- Jeśli w klasie znajduje się uczeń z zespołem Aspergera, nauczyciel powinien poinformować go, jak długo będą trwały poszczególne ćwiczenia.
- Uczniowie z zespołem Aspergera i ADHD (od ang. *attention deficit hyperactivity disorder*) siedzą blisko nauczyciela, z dala od okna.
- Dla ucznia z wadą wzroku nauczyciel powinien przygotować karty z *sight words* w dużym formacie, z większą czcionką.
- Uczeń z niedostłuchem powinien dokładnie widzieć twarz nauczyciela, gdy ten mówi zdania jako wzór do powtórzenia.
- W przypadku ucznia zdolnego można poprosić go o nakręcenie własnego filmiku na temat swojego idola w języku angielskim i przesłanie nagrania do nauczyciela przed kolejną lekcją.
- Uczniowie z zespołem Aspergera myślą obrazami, dlatego bardzo dobrze sprawdzi się lekcja z wizualizacją (mapa myśli, filmik, wizerunki sławnych osób).
- Uczniów z zespołem Aspergera motywują do pracy interesujące tematy, dlatego można ich poprosić o przygotowanie na kolejne zajęcia różnych ciekawostek lub prezentacji na temat swojego idola.
- Tworząc mapę myśli, nauczyciel używa markerów o różnym kolorze, żeby uczeń z dysfunkcją wzroku wyraźnie widział zapisywane słowa.
- Uczniowie z dysfunkcją narządu wzroku siedzą blisko tablicy.
- Nauczyciel powinien na bieżąco dostrzegać nawet najmniejsze sukcesy uczniów oraz chwalić ich za każdą próbę wykonania zadania – dla uczniów z ADHD jest to szczególnie ważne, jako że charakteryzują się niską samooceną.
- Należy pamiętać, aby zadania w parach, grupach lub z całym zespołem klasowym przebiegały w miarę możliwości bez większego hałasu, tak aby uczniowie, np. z zespołem Aspergera lub zaburzeniami ze spektrum autyzmu czy z niedostłuchem czuli się komfortowo.

Natalia Tengowska – pasjonatka nauczania języków obcych w niestandardowy sposób. Obecnie uczy języka angielskiego i hiszpańskiego w szkole językowej Poliglota Natalia Tengowska w Lubawie, na Mazurach. Na swoich zajęciach wykorzystuje przeróżne metody pracy, uwzględniając przy tym wiek, potrzeby i zainteresowania swoich podopiecznych. Uwielbia aktywizować uczniów poprzez różne gry i zabawy, tak aby nie czuli, że się uczą. Bardzo ważnym elementem jej spotkań z uczniami jest zbudowanie dobrych relacji, aby każdy w grupie czuł się ważny i bezpieczny. Nieustannie dba o rozwój swojego warsztatu pracy, uczestnicząc w licznych konferencjach, webinarach, szkoleniach, na których poszukuje inspiracji od innych. Jako metodyk dba o wysoki poziom nauczania w swojej szkole oraz jej rozwój pod kątem innym aktywności. Od kilku lat występuje jako prelegentka na konferencjach metodycznych oraz prowadzi webinary, głównie na temat pracy z dziećmi oraz zarządzania szkołą językową.